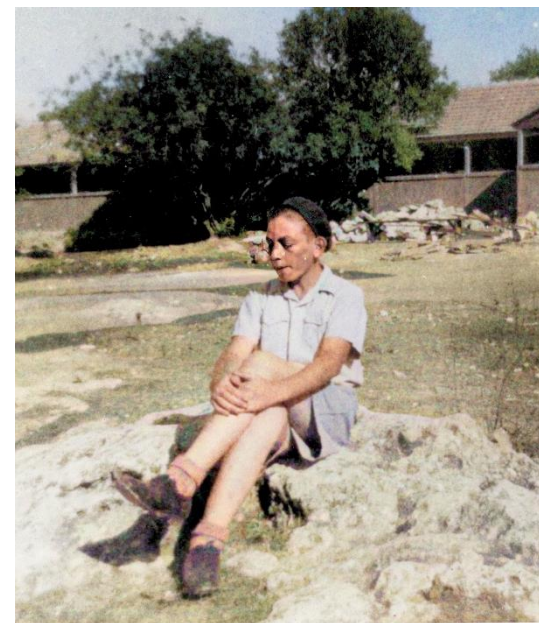

”המעט שאנו, החיים, יכולים לגמול לחברנו המתים -
הוא הזיכרון ההולך אחריהם ואיתנו”
יצחק רבין.

יצחק קרליבך Yitzchak Carlebach

תרפ"ח- תש"ח, 1928-1948

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא')

דף נופל

מקור : אתר יזכור משרד הביטחון

מופיע: יצחק קרליבך

חיל רגלים
נפל ביום ו' באייר תש"ח (15.05.1948)
בן 20 בנופלו
מקום מנוחתו בית העלמין האזרחי קבוצת יבנה

טוראי
יצחק קרליבך
בן יוסף-צבי

הדפסה

סיפור חייו

בן יוסף-צבי, נולד בשנת תרפ"ח (1928) בעיר פרנקפורט על נהר מיין, גרמניה. עלה לארץ במסגרת "עליית-הנוער" בשנת 1939 והחל ללמוד בבית-הספר החקלאי שבכפר הנוער הדתי שליד חיפה. השתייך לתנועת "בני-עקיבא". בסיימו את בית-הספר הצטרף לקבוצת בארות יצחק להכשרה לשנה אחת ומשם יצא עם חבריו להיאחזות בקרקע המולדת ויסדו את קבוצת "נתיבות" בכפר דרום. שקט וצנוע, מתבודד ומתרכז בתוך עצמו, אך חייו היו קשורים קשר הדוק בחיי החברה כולה. נוהג היה לעסוק בקישוטים ובציורים ומלאכת קישוט חדר-האוכל של הקיבוץ בכל חגיגה או נשף היתה לו לחווייה. אהב גם את הלימודים והתכוון לצאת לשנת-לימוד נוספת, אך לא זכה לממש שאיפה זו.

למחרת הכרזת המדינה, ביום ו' באייר תש"ח (15.5.1948), פלשו צבאות המצרים לגבולות הארץ וכפר דרום הותקף קשות ובו ביום נפל חלל.

ביום כ"ח בניסן תש"ט (27.4.1949) הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות בקבוצת יבנה.

(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי "יזכור", שנערך ע"י משרד הביטחון)

חסרים פרטי רקע :

- שם אימו
- תאריך לידה מדוייק

מצבתו של יצחק בבית העלמין בקבוצת יבנה. הובא לקבורת קבע כ"ח ניסן תש"ט

מופיע: יצחק קרליבך
בן יוסף צבי
נולד בגרמניה עלה בהתרח"ט
נפל בקרב בכפר דרום
ו באייר התש"ח
בן 20 בנופלו תנצב"ה

חסר : שם אמו רבקה

תמונות פרנקפורט ע"נ מיין בשנת 1927

<https://www.youtube.com/watch?v=gps30s195DE> סרט

<https://hu.pinterest.com/pin/336714509611830530/>

לידה

יצחק נולד ב- י"ט שבט תרפ"ח (10 פברואר 1928) בפרנקפורט ע"נ מיין גרמניה, להוריו יוסף צבי (Hersh) קרליבך ורבקה לבית פרנטרוג (Farntrog) בן למשפחה, מעמודי התווך של היהדות הדתית אורתודוקסית בגרמניה של המאות ה-19 וה-20.

יצחק למד בבי"ס היהודי שברחוב דרברג ועג עד גיל 10 לערך.

ילדותו בגרמניה טרום שואה

בשלהי 1938 לאחר שגברו רדיפות השלטון הנאצי את יהודי גרמניה, נאלצה המשפחה להיפרד. יצחק צורף לחבורת ילדי בית היתומים היהודי בפרנקפורט בתקווה שמשם יוכל לעלות לא"י תוך זמן קצר. הוריו קיוו לאיחוד המשפחה בא"י בהמשך. לדאבון הלב הם לא זכו לכך. הוריו נרצחו במחנה ההשמדה – באושוויץ ה' יקום דמם.

הוריו של יצחק- יוסף ורבקה קרליבך הי"ד

מקור : מרשם אזרחי משנת 1939 . מאגר מידע? וכתורות של הטבלה
מופיע: תאריך, מקום הלידה וכתובת מגוריהם של הורי יצחק בפרנקפורט גרמניה
F = FRANKFURT

Volkszählung 1939

Carlebach	Joseph	M		14.02.1885	F	JJJ	4	Herderstraße 6 (Untermieter)
Carlebach	Rebekka	W		23.09.1889	Fürth	JJJ	4	Herderstraße 6 (Untermieter)

רחוב 6 Herderstraße כיום. מתוך גוגל מפות

גורל הוריו בשואה- יוסף קרליבך הי"ד

**מופיע: מסמכי תיעוד
לגירושו של יוסף
קרליבך ב-16.9.42
לגטו טרזינשטט ומשם
ב-23.1.43 לאושוויץ**

מקור: יד ושם

רשימת קורבנות

השואה, הארכיון

הלאומי הגרמני

YAD VASHEM

Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority
P.O.B. 3477 Jerusalem, Israel

עדות-בלאט

A Page of Testimony

יד ושם

מסמכים ומוסמכים
על אירופאים נרצחים

THE MARTYRS' AND HEROES' REMEMBRANCE LAW, 5713-1953
determines in article No. 2 that –

The task of YAD VASHEM is to gather into the homeland material regarding all those members of the Jewish people who laid down their lives, who fought and rebelled against the Nazi enemy and his collaborators, and to perpetuate their NAMES and those of the communities, organisations, and institutions which were destroyed because they were Jewish.

1953 שנת תשי"ג אמוקסאן און באגרא – ד יושע, תשי"ג 1953

טעסטע און אמוקסאן און באגראף נומער 2 :

די איינציקסטע און ד יושע איז איינצאמלען און היימלעך דעם
אדעמטע פון אלע יידן, וואס זענען נאכאל, האבן זיך מיטן נאמען
געווען, געקעמפט און זיך אנגעלעבט טעסטע און נאכאלן שווא און
זייער ארומגעלעבט, און זיך אנגעלעבט, די היימלעך, די ארגאניזאציעס
און אינסטיטוציעס, וועלכע זענען צוריק געווארן צוליב זייער
אומגעהויערע און זייערע אקטעס – טעסטע און דעמאנאל
(גענומען דורך נומער 231, און אמוקסאן עטע 82.8.3591)

אדעמטע און אמוקסאן עטע, דער פאטער פון א באזונדער בלאט, מיט קלארע זיכערע
DETAILS OF VICTIM. INSCRIBE EACH VICTIM ON A SEPARATE PAGE, IN BLOCK LETTERS

Family name: CARLEBACH		1. באמילע-נאמען: קרלעבאך	
First name: JOSEPH HIRSCH		2. פאטער-נאמען: יוסף הירש	
Previous name: (nee for woman)		3. באמילע-נאמען פאר דער (פאר א פרוי)	
4. געבורט-דאטום ווען זי האט (Date of birth)		5. געבורט-דאטום ווען זי האט (Date of birth)	
6. פאטער-נאמען (Father's name)		7. ארט פון געבורט (Place of birth)	
8. מוטער-נאמען (Mother's name)		9. מוטער-נאמען (Mother's name)	
10. מוטער-נאמען (Mother's name)		11. מוטער-נאמען (Mother's name)	
12. מוטער-נאמען (Mother's name)		13. מוטער-נאמען (Mother's name)	
14. מוטער-נאמען (Mother's name)		15. מוטער-נאמען (Mother's name)	
16. מוטער-נאמען (Mother's name)		17. מוטער-נאמען (Mother's name)	
18. מוטער-נאמען (Mother's name)		19. מוטער-נאמען (Mother's name)	
20. מוטער-נאמען (Mother's name)		21. מוטער-נאמען (Mother's name)	
22. מוטער-נאמען (Mother's name)		23. מוטער-נאמען (Mother's name)	
24. מוטער-נאמען (Mother's name)		25. מוטער-נאמען (Mother's name)	
26. מוטער-נאמען (Mother's name)		27. מוטער-נאמען (Mother's name)	
28. מוטער-נאמען (Mother's name)		29. מוטער-נאמען (Mother's name)	
30. מוטער-נאמען (Mother's name)		31. מוטער-נאמען (Mother's name)	
32. מוטער-נאמען (Mother's name)		33. מוטער-נאמען (Mother's name)	
34. מוטער-נאמען (Mother's name)		35. מוטער-נאמען (Mother's name)	
36. מוטער-נאמען (Mother's name)		37. מוטער-נאמען (Mother's name)	
38. מוטער-נאמען (Mother's name)		39. מוטער-נאמען (Mother's name)	
40. מוטער-נאמען (Mother's name)		41. מוטער-נאמען (Mother's name)	
42. מוטער-נאמען (Mother's name)		43. מוטער-נאמען (Mother's name)	
44. מוטער-נאמען (Mother's name)		45. מוטער-נאמען (Mother's name)	
46. מוטער-נאמען (Mother's name)		47. מוטער-נאמען (Mother's name)	
48. מוטער-נאמען (Mother's name)		49. מוטער-נאמען (Mother's name)	
50. מוטער-נאמען (Mother's name)		51. מוטער-נאמען (Mother's name)	
52. מוטער-נאמען (Mother's name)		53. מוטער-נאמען (Mother's name)	
54. מוטער-נאמען (Mother's name)		55. מוטער-נאמען (Mother's name)	
56. מוטער-נאמען (Mother's name)		57. מוטער-נאמען (Mother's name)	
58. מוטער-נאמען (Mother's name)		59. מוטער-נאמען (Mother's name)	
60. מוטער-נאמען (Mother's name)		61. מוטער-נאמען (Mother's name)	
62. מוטער-נאמען (Mother's name)		63. מוטער-נאמען (Mother's name)	
64. מוטער-נאמען (Mother's name)		65. מוטער-נאמען (Mother's name)	
66. מוטער-נאמען (Mother's name)		67. מוטער-נאמען (Mother's name)	
68. מוטער-נאמען (Mother's name)			

מקור : אתר יד ושם

מופיע: דפי עד

שמולאו על ידי

אסתר הקנברוך בת דודה

שניה של יצחק.

שמות הוריו של יוסף צבי:

נתן קרליבך ולונה שוואב

(סבא וסבתא של יצחק)

0614

שם משפחה	Carlebach
שם פרטי	Joseph
מין	זכר
תאריך לידה (אותנטי)	14/02/1885
מקום לידה	Frankfurt am Main, Frankfurt a. Main גרמניה (Wiesbaden), Hesse-Nassau
מקום מגורים קבוע	Frankfurt am Main, Frankfurt a. Main גרמניה (Wiesbaden), Hesse-Nassau
נתינות	גרמניה
מקום במלחמה	Theresienstadt, גטו, צ'כוסלובקיה
מקום במלחמה	Auschwitz, מחנה, פולין
מוצא השילוח/גירוש	Frankfurt am Main, Frankfurt a. Main גרמניה (Wiesbaden), Hesse-Nassau
יעד הגירוש	Theresienstadt, גטו, צ'כוסלובקיה
תאריך הגירוש	15/09/1942
יעד הגירוש	Auschwitz, מחנה, פולין
תאריך הגירוש	23/01/1943
מעמד במקור המידע	נרצח/ה
מקור	רשימת שמות קורבנות השואה מספר הזיכרון להשמדת היהודים תחת השלטון הנאצי בגרמניה 1933-1945 מאת הארכיון הלאומי הגרמני
אופי החומר	רשימת יהודים נרצחים מגרמניה
מספר פריט	11482718

גורל הוריו בשואה- רבקה קרליבך הי"ד

**מופיע: מסמכי
תיעוד לגירושה של
רבקה
קרליבך (פרנסטרופ)
ב-16.9.42 לגטו
טרזינשטט ומשם
ב-23.1.43
לאושוויץ**

מקור: יד ושם
רשימת קורבנות
השואה, הארכיון
הלאומי הגרמני

שגוי:

- שם הנעורים של האם אינו פרנסטרוף
- ההורים לא נספו בסוביבור

שם משפחה	Carlebach
שם פרטי	Rebekka
שם נעורים	Farnstrop
מין	נקבה
תאריך לידה (אותנטי)	23/09/1889
מקום לידה	Fuerth,Fürth (Oberfranken und Mittelfranken),Bavaria גרמניה
מקום מגורים קבוע	Frankfurt am Main,Frankfurt a. Main (Wiesbaden),Hesse-Nassau גרמניה
נתינות	גרמניה
מקום במלחמה	Theresienstadt,גטו,צ'כוסלובקיה
מקום במלחמה	Auschwitz,מחנה,פולין
מוצא השילוח/גירוש	Frankfurt am Main,Frankfurt a. Main (Wiesbaden),Hesse-Nassau גרמניה
יעד הגירוש	Theresienstadt,גטו,צ'כוסלובקיה
תאריך הגירוש	15/09/1942
יעד הגירוש	Auschwitz,מחנה,פולין
תאריך הגירוש	23/01/1943
מעמד במקור המידע	נרצח/ה
מקור	רשימת שמות קורבנות השואה מספר הזיכרון להשמדת היהודים תחת השלטון הנאצי בגרמניה 1933-1945 מאת הארכיון הלאומי הגרמני
אופי החומר	רשימת יהודים נרצחים מגרמניה
ספר פריט	11482724

YAD VASHEM

Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority
P.O.B. 3477 Jerusalem, Israel

עדות בלאט

A Page of Testimony

יד ושם

מסמכים וזיכרונות
על השואה

THE MARTYRS' AND HEROES' REMEMBRANCE LAW, 5713-1953
determines in article No. 2 that –

The task of YAD VASHEM is to gather into the homeland material regarding all those members of the Jewish people who laid down their lives, who fought and rebelled against the Nazi enemy and his collaborators, and to perpetuate their NAMES and those of the communities, organizations, and institutions which were destroyed because they were Jewish.

1953 שנת תשי"ג מן המוסד או הגוף – יד ושם, תשי"ג 1953
שטח מסמך או ממצא או ממצא יד ושם : 2

אין להימנע מן דו-שם או אינונימיות או חיוביות נפש
מדינת מן אצל יד ושם, והוא נועד נפלא, האבן ויד ושם
ועוד, ומקבעת את ויד ושם ונפלאותיהם ונפלאות
אחרות ונפלאות, וזו אצל, ויד ושם, ויד ושם
אנטישמיות, ונפלאות ונפלאות מנפלאות מכל ויד ושם
אנטישמיות, ונפלאות ונפלאות – שטח 1 שטח 1
(מנפלאות – שטח 1, 231 ויד ושם, 35.82.9)

אדם נפטר או נפטר מן המוסד או הגוף – יד ושם, תשי"ג 1953
DETAILS OF VICTIM: INSCRIBE EACH VICTIM ON A SEPARATE PAGE, IN BLOCK LETTERS

1. שם המנוח: CARLESBACH 2. שם המנוח: REBEKKA 3. שם המנוח: FARNTROG (nee for woman) 4. שם המנוח: 6 Fam. status: F 5. שם המנוח: FVERTH/B and country: GERMANY 6. שם המנוח: - First name: mother: - Maiden name/nee: 7. שם המנוח: - First name: father: 8. שם המנוח: - First name: spouse: - Maiden name/nee: 9. שם המנוח: FRANK FURT and country: HAHN 10. שם המנוח: GERITANT 11. שם המנוח: FRANK FURT and country: HAHN 12. שם המנוח: FRANK FURT and country: HAHN 13. שם המנוח: FRANK FURT and country: HAHN 14. שם המנוח: FRANK FURT and country: HAHN 15. שם המנוח: FRANK FURT and country: HAHN 16. שם המנוח: FRANK FURT and country: HAHN 17. שם המנוח: FRANK FURT and country: HAHN 18. שם המנוח: FRANK FURT and country: HAHN 19. שם המנוח: FRANK FURT and country: HAHN 20. שם המנוח: FRANK FURT and country: HAHN	1. שם המנוח: 231 2. שם המנוח: 231 3. שם המנוח: 231 4. שם המנוח: 231 5. שם המנוח: 231 6. שם המנוח: 231 7. שם המנוח: 231 8. שם המנוח: 231 9. שם המנוח: 231 10. שם המנוח: 231 11. שם המנוח: 231 12. שם המנוח: 231 13. שם המנוח: 231 14. שם המנוח: 231 15. שם המנוח: 231 16. שם המנוח: 231 17. שם המנוח: 231 18. שם המנוח: 231 19. שם המנוח: 231 20. שם המנוח: 231
--	--

אדם נפטר או נפטר מן המוסד או הגוף – יד ושם, תשי"ג 1953
DETAILS OF VICTIM: INSCRIBE EACH VICTIM ON A SEPARATE PAGE, IN BLOCK LETTERS

1. שם המנוח: 231 2. שם המנוח: 231 3. שם המנוח: 231 4. שם המנוח: 231 5. שם המנוח: 231 6. שם המנוח: 231 7. שם המנוח: 231 8. שם המנוח: 231 9. שם המנוח: 231 10. שם המנוח: 231 11. שם המנוח: 231 12. שם המנוח: 231 13. שם המנוח: 231 14. שם המנוח: 231 15. שם המנוח: 231 16. שם המנוח: 231 17. שם המנוח: 231 18. שם המנוח: 231 19. שם המנוח: 231 20. שם המנוח: 231	1. שם המנוח: 231 2. שם המנוח: 231 3. שם המנוח: 231 4. שם המנוח: 231 5. שם המנוח: 231 6. שם המנוח: 231 7. שם המנוח: 231 8. שם המנוח: 231 9. שם המנוח: 231 10. שם המנוח: 231 11. שם המנוח: 231 12. שם המנוח: 231 13. שם המנוח: 231 14. שם המנוח: 231 15. שם המנוח: 231 16. שם המנוח: 231 17. שם המנוח: 231 18. שם המנוח: 231 19. שם המנוח: 231 20. שם המנוח: 231
--	--

מקור : אתר יד ושם
מופיע: דפי עד שמולאו
על ידי
אסתר הקנברוך בת
דודה שניה של יצחק.

**מידע שמוסף -
שם משפחת אמו
פארנטרוג**

גורל הוריו בושאה- יוסף ורבקה קרליבך הי"ד

מקור : באד ארולסן גרמניה – ארכיון משטרת פרנקפורט 1950

מופיע: יוסף קרליבך ואשתו רבקה לבית פרנטרוג –
יוסף ישראל - יהודי בעל אזרחות גרמנית. נולד 14.2.1885
כתובת: פרנקפורט הרדרשטראסה 6
שניהם גורשו למחנה ריכוז ונרצחו .

מידע מוסף-

מופיע במסמך היה להם בן אחד שאין עליו מידע.

מכאן ניתן להסיק שיצחק הוא נצר אחרון למשפחתו

858 357 ITS 194

Stufe III Liste G

Stadtkreis Frankfurt (Main) Ausstellende Behörde: Polizeipräsident

Inventarverzeichnis aller persönlichen Eigentums von Geschlecht u. Alter: — m. —

Familienname: Carlebach, Wohnort: Frankfurt a.M., Herderstrasse 6

Vorname: Josef Israel, Nächste Angehörige (soweit bekannt): Ehefrau: Rebekka Carlebach, geb. Farntrog, beide evangelisch

Geburtsdatum und -ort: 14.2.85 Frankfurt a.M. 1 Kind ohne nähere Angaben

Nationalität: Deutscher Jude

Name und Adresse des jetzigen Verwalters oder Verwaltens oder der betr. Behörden		Liste des Inventars	
1	2	3	4
Revisionstelle, -undsonstzentrale bank, Frankfurt a.M.		SS 2179	

Frankfurt (Main), den 7. August

(Unterschrift) Pol.-Präsident Schmitz L. A.: Polizeidirektion

100 000 100 200

מקור: אוסף תצלומי כפר הנוער הדתי ד"ר אריה גילאי

http://kfarnoar.gilai.com/pages/archive/04_K_003.htm

מופיע בתמונה: למעלה חדר האוכל ומגדל המים בשנת 1939

למטה מראה הכפר על רקע הכרמל

יצחק בכפר הנוער הדתי

מקור: ארכיון רפי רותם ממקיימי כפר דרום

תש"ז ובאדיבות אלמנתו חנה רותם

מופיע: תמונתו של יצחק בכפר הנוער

הדתי כפר חסידים, ליד חיפה

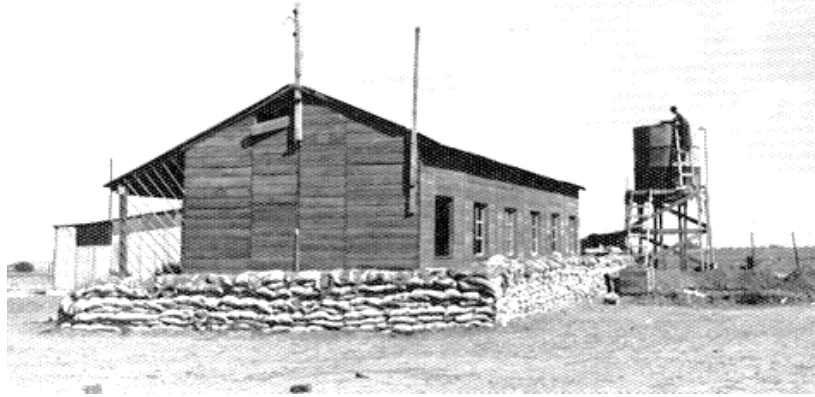
Kfar Noar Dati (Orphanage)	
Carlebach, Isaac	12384
Born: Feb. 10, 1928	
Arrived: Haifa, April 25, 1939	
on Student's Certificate	
Compl. course on 28.10.45.	

מופיע: הכרטסת הלועזית של יצחק בעלית הנוער.

יצחק נולד ב-10.2.1928

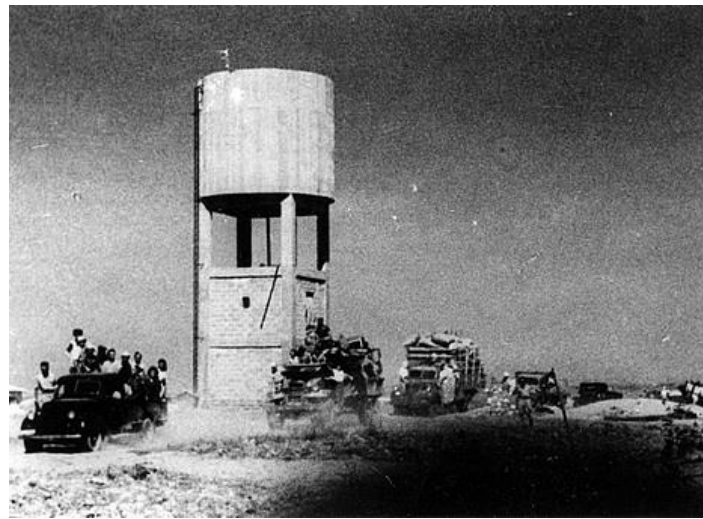
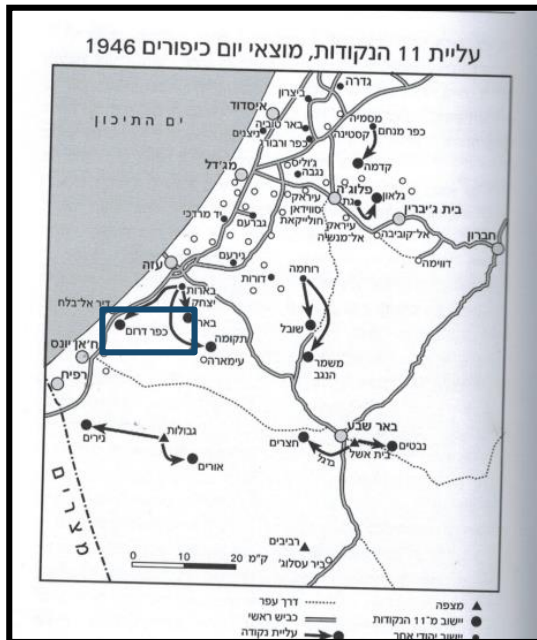
הגיע לארץ לחיפה ב-25.4.1939 כתלמיד השלים קורס ב-28.10.45

מקור: הארכיון הציוני

חדר האוכל מגדל המים וביצורים כ"ט נוב' 1947

הקמת כפר דרום
כחלק ממבצע יא
נקודות בנגב.
מקור מתוך
הספר 222
הימים של כפר
דרום. עמ' 15

היציאה מבארות יצחק מוצאי יוה"כ תש"ז, ליל 10-6-1946

העליה לכפר דרום מוצאי יום כיפור תש"ז
מקור התמונות: אתר ביתמונה. אוסף
התמונות רפי רותם

לאחר סיום ההכשרה בבארות יצחק
וכחלק מהתוכנית של הקמת י"א
נקודות בנגב, יצחק עולה עם חבריו
להקמת קיבוץ כפר דרום במוצאי

יום כיפור תש"ז 1946

הושלמה בניית הצריף הראשון לפנות בקר

תפילה לפני היציאה מבארות יצחק

קורס ליטוש יהלומים בכפר דרום

מקור התמונות: אתר ביתמונה. אוסף
התמונות רפי רותם

החברים שיצאו לקורס ליטוש יהלומים הגיעו מקיבוץ
שכנים, חצרים ומכפר דרום

מפעל הליטוש משמאל יצחק קרליבך

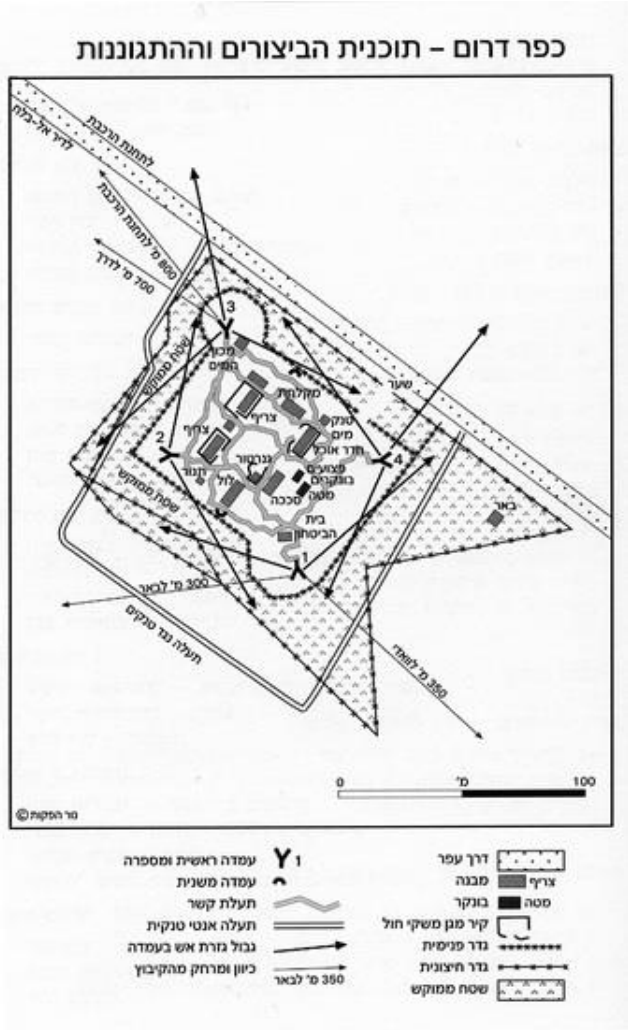
הקיבוץ במלחמת העצמאות תש"ח

מקור התמונות: אתר ביתמונה.
אוסף התמונות רפי רותם

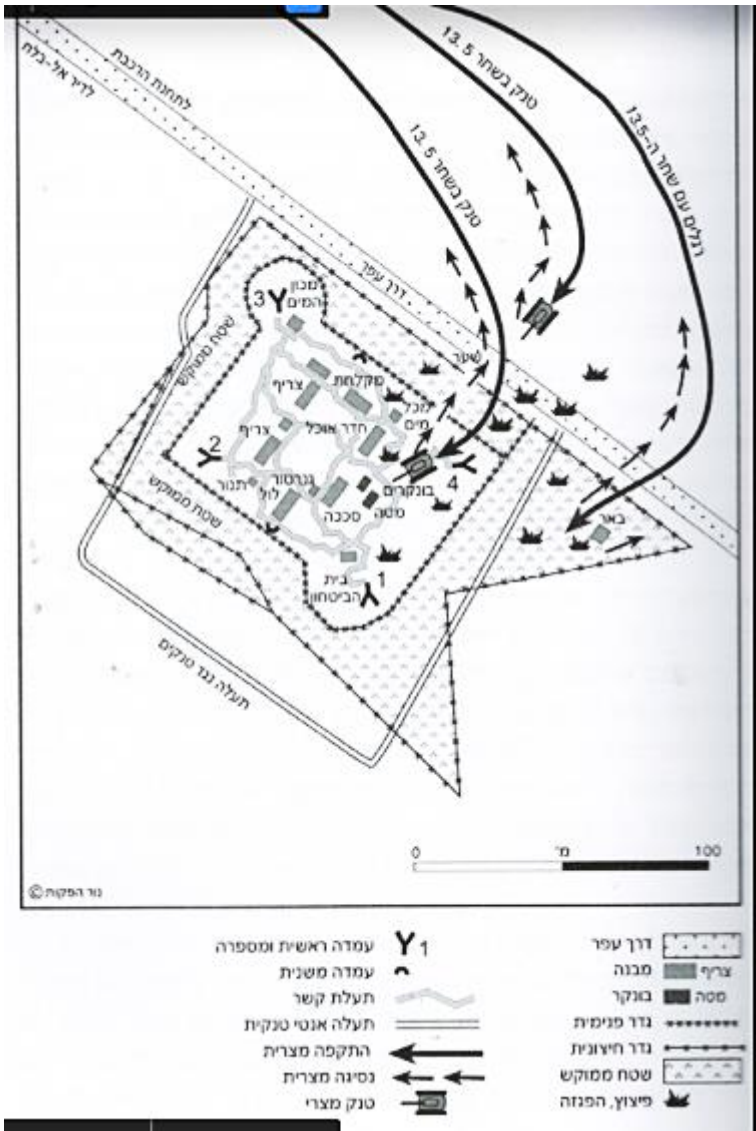
תוכנית הביצורים והתגוננות המקורית
צוירה בידי יצחק קרליבך
שהיה ידוע כמוכשר בציור

בורר.
הפלישה הערבית
בירות, 16 (סי"מ). מפקדת צבא השחרור
הערבי עברה מסוריה לעבר הירדן.
קאהיר, 16 (סי"מ) כפר דרום הכבוזר היטב
גהרס באש הארטילריה המצרית.

גזיר עתון הצופה 17.5.48 על כפר דרום

המתקפה על כפר דרום בליל 13.5.1948
סיפור הגבורה של יצחק מלילה זה מתואר להלן בשקף 17

הקיבוץ במלחמת העצמאות תש"ח

גבורתו של יצחק

מקור: מתוך הספר כפר דרום כפר הגבורה

בשעת ההתקפה על כפר־דרום הצטיין מאוד באוכף רוחו. מרצו ושלות־נפשו. איש לא פילל. שדוקא יצחק. זה השקט והבתון. יצטיין כל כך בשעת הקרבות. הוא אשר עודד את חבריו : -אין דבר. חבריא. עוד נראה להם. אין להתיאש. רגעים מספר לפני מותו. בעברו בפעם האחרונה לפני מקלט בית־החולים. והוא נפצע קל. ומסרב להשתחרר מתפקידיו. אִם : -אני אומר לכם : יהיה טוב. ובעזרת ה' ננצח. אז בא הרגע המר והנמר. פנו מרגמה פגע בו ושם קץ לחיים טהורים צעירים ויפים אלו. רק כבן עשרים וחצי היה במוותו. ה' ינקום דמו.

מקור: מתוך הספר 222 הימים של כפר דרום

יצחק והטנק

"ואז לתדהמת הצופים פרץ הטנק בקלילות את גדר התיל... ועצר בלב המחנה כשהוא יורה במק"ב ובמקלע לכל העברים...זה הלא שיריון אמיתי, אך החברים התאוששו מיד וכמה החלו לתקוף את הטנק בעל כלי נשק אפשרי... אחד מבקבוקי המולטוב [שהושלכו] פגע בטנק והצית אותו. מפקד הטנק פתח את הצריח וברגע זה זינק לעברו יצחק קרליבך והשחיל רימון יד לתוך הצריח. בפיצוץ האדיר הועף המט"ק המצרי החוצה עם מקלע הצריח... בשלב זה נראה טנק שני שעמד על הגדר, אך צוותו שהבחין בפגיעה בטנק החלוץ, הסתובב ונסוג לאחור..."

"אני אומר לכם, יהיה טוב ובעזרת ה' ננצח"

חזרה. השמחה הציפה את כל החברים שהיו בעמדות. הנה הנה הגיעה הישועה! אך כשהתקרבו אלומות האור, גילו המגינים לתדהמתם שזהו טנק אויב. מיד נורו שתי יריות באוויר ודוב המגינים הקיצו משנתם ונזרכו. ואז לתדהמת הצופים פרץ הטנק בקלילות את גדר התיל, רמס אותה, עבר את תעלת הקשר הצרה שבין שתי העמדות הצפונית ועצר בלב המחנה כשהוא יורה במק"ב ובמקלע לכל העברים. היה זה טנק קל מדגם מרק 6 (מתוצרת בריטניה), ששניים כמוהו חדרו עם יחידת "האחים". ההפתעה היתה כה גדולה שכמה חברים לא הבינו את המתרחש. שנים מהם ישנו בתעלה בדיוק במקום בו פרץ הטנק.

סיפר משה ברוקביץ ("גומבר") : "התעוררתי והרגשתי שכל העולם מתפוצץ סביבי, ומצאתי את עצמי ממש מתחת למפלצת פלדה אפופה באש שמתוכה נורים כדורים זוהרים..." היה זה הלא שיריון אמיתי, אך החברים התאוששו מיד וכמה מהם החלו לתקוף את הטנק בכל כלי נשק אפשרי. יש שרצו עם יתדות ברזל ("בוגטים") שהוכנו מראש, הגיעו אל השרשראות ונעצו אותן בתוכן. נזרקו גם בקבוקי מולטוב, רימוני יד ושקיות חומר נפץ. הכל נעשה בזריזות רבה כדי לא לפגוע בחברים שהיו מסביב. אחד מבקבוקי המולטוב פגע בטנק והצית אותו. מפקד הטנק פתח את הצריח וברגע זה זינק לעברו יצחק קרליבך והשחיל רימון יד לתוך הצריח. בפיצוץ האדיר הועף המט"ק המצרי החוצה עם מקלע הצריח. הטנק החל לבעור באש עזה, וגם האוהל שעמד לידו, עלת באש והעצים את הדליקה. בשלב זה נראה טנק שני שעמד ליד הנזיר, אך צוותו שהבחין בפגיעה בטנק החלוץ, הסתובב ונסוג לאחור.

במקביל החלה הסתערות של כוח חי"ר מצרי לעבר עמדה מס' 4 שליד השער. היתה זאת יחידת קומנדו מובחרת של האחים שהגיעה לטרוח 60

טנק ויקרס מרק 6

נפילתו של יצחק

מקור: אברהם דיאמנט מא"ז כפר דרום וממקימי כפר דרום ע"פ עדויות שנתן מקורות שונים

בהתקפת מרגמות על הישוב נפצע יצחק וטופל ע"י הרופא ד"ר רובינשטיין.
בדרך הוא נכנס לבונקר הפיקוד שבו ישב אברהם מפקד הישוב.
מספר אברהם: "חשבתי שיצחק הולך לחבוש את עצמו בבונקר החולים
שהיה בסמוך. אך הוא דחה זאת בביטול: "לא צריך לא צריך". במקום
זאת הוא עודד את רוחי, היחיד שחשב על כך. ואז הוא שב בריצה
לעמדתו". כמה שעות אח"כ נפגע יצחק פגיעה ישירה, מפגז מרגמה ונהרג
במקום.

קברים ראשונים של לוחמי כפר דרום 12-05-48 ליד כפר דרום
הועבר לאחר שביתת הנשק. מתוך אתר ביתמונה

זיהוי חללים כפר דרום תש"ח וקבורת הקבע

מקור: 222 הימים של כפר דרום

172 222 הימים של כפר דרום

פרדס חסן ערפי. שני ישובים ערביים אלה פוצצו בפעולת תגמול של חטיבת גבעתי ב-21.1.1948. כיוון שהיו חיילים משוחררים, קיבלו זכיון לכריית זיפויף ממחצבות שהיו לאורך החוף. במקביל החלו לפתח חקלאות.

המג"ד משה נצר (משמאל) והמ"פ רפי אורן בטקס העליה של קבוצת בני דרום כ"ב באדר תש"ט, 23.3.1949

ביום כ"ו חשון תש"י (18.11.1949) עלה ממערב לקבוצת בני דרום ישוב נוסף של חיילים משוחררים יוצאי "בני עקיבא", היה זה המושב השיתופי ניר וגל, שבהמשך שונה שמו לניר גלים. כך הושלמה הקמת גוש של שלושה ישובים דתיים במרחב שבין צומת אשדוד צפון וצומת גדרה. המלחמה עם המצרים הסתיימה בהסכם שביתת הנשק בפברואר 1949 אך לוחמי כפר דרום לא שכחו את חבריהם הקבורים בבית העלמין הארעי בכפר דרום. החלו גיוששים עם המצרים על חילוף עצמות הנופלים והבאתם לקבר קבוע בישראל. בחודש אפריל 1949 נוצר קשר עם רס"ן איתן, קצין מח"ל מצרפת ששירת כקצין קישור בוועדת שביתת הנשק המשותפת של ישראל ומצרים. היה זה אותו איתן, מקלען הכרן שהיה בכפר דרום עם התגבורת הראשונה ומאו התקדם יפה בסולם הדרגות בשל שליטתו בשפה הצרפתית. יום אחד הגיע איתן לקיבוץ בני דרום וחפש את אברהם דימנט. כשפגשו אמר לו: "הגענו להסכם עם הצבא המצרי לפינוי החללים מכפר דרום ואני זקוק ללוחם שיראה לי בדיוק את מקום

פרק 17: היום ה-223: הקמת בני דרום, הנופלים שבים למנוחת עולמים 173

הקברים". אברהם, שהוא מטבע הדברים האיש המתאים, הודיע שהוא יוצא מיד.

הם יצאו לגבול רצועת עזה ושם חברו לכלי הרכב של ועדת שביתת הנשק. בראש נסע ג"פ מצרי ואחריו שני קומנדקרים של צה"ל ובמאסף ג"פים מצריים נוספים של משמר הליווי. השיירה עברה דרך העיר עזה וכמעט דרסה חמור. המשיכה דרומה והגיעה אל דיר אל בלח ומשם לאתר כפר דרום. המראה היה מהמם.

סיפר אברהם דימנט: "אין בשטח בכלל זכר לכפר דרום. זה היה דבר שלא יתואר. חלפו עשרה חודשים בלבד ולא נשאר בשטח סימן אחד. כלום. אין בית בטחון, אין בית באר, רק שדה שטוח וגדול שעליו צומחת שעורה שגדלה כבר לגובה ניכר. עמדותי בתחילה חסר אונים והתקשיתי למצוא אפילו נקודה אחת במגרש השעורה הגדול. אך אז מצאתי את הכאר של טוביה מילר והיה ברור לי הכיוון הכללי. לאחר חשיבה מדדתי מרחק מסוים, הצבעתי ואמרתי: זה צריך להיות כאן. התחילו לחפור ולא מצאנו דבר. ניסיתי שוב; וגם הפעם כשלון. לא מצאנו את הקברים. המצרים היו בסדר גמור, ולמרות האכזבה אמרו: בואו ננסה פעם נוספת. חשבתי פעם נוספת, חייב להיות סימן כלשהו מבית הבטחון ואכן מצאתי שרידים קלושים שלו. ואז חישבתי את מקום התעלה (תפירת הקשר) שיצאה מבית הבטחון והובילה למקום הקבורה. ואכן מצאתי את התעלה שהובילה מפתח בית הבטחון אל הבונקר. מה שנשאר ממנה היה שקע בשדה השעורה. עכשיו הייתי בטוח הרבה יותר. מדדתי את המרחק בצעדים, ואז אמרתי למצרים: לפי דעתי זה צריך להיות פה."

בשלב הזה המצרים החלו לגלות סרכנות והקצינים אמרו לדימנט: אתה מתי נעבוד ללא סוף? בשלב זה ראה דימנט ערבי חורש בשטח הסמוך, ואמר למצרים: "הערבי הזה בודאי יודע איפה הקברים, הוא היה בין אלה שהרסו את שרידי הקיבוץ, ובטוח שהוא חרש את שטח הקיבוץ". המצרים קראו לערבי, ובתחילה הוא חשש וסירב לעזור. לאחר שאיימו עליו ואמרו לו שהוא חייב לגלות היכן הקברים. אמר דימנט: "תתחילו לחפור", והערבי הוסיף: "זה בסדר, זה המקום, תחפרו פה". התחילו לחפור בשלישית והפעם מצאו את תשעת הקברים. כאן החל טכס צבאי

174

222 הימים של כפר דרום

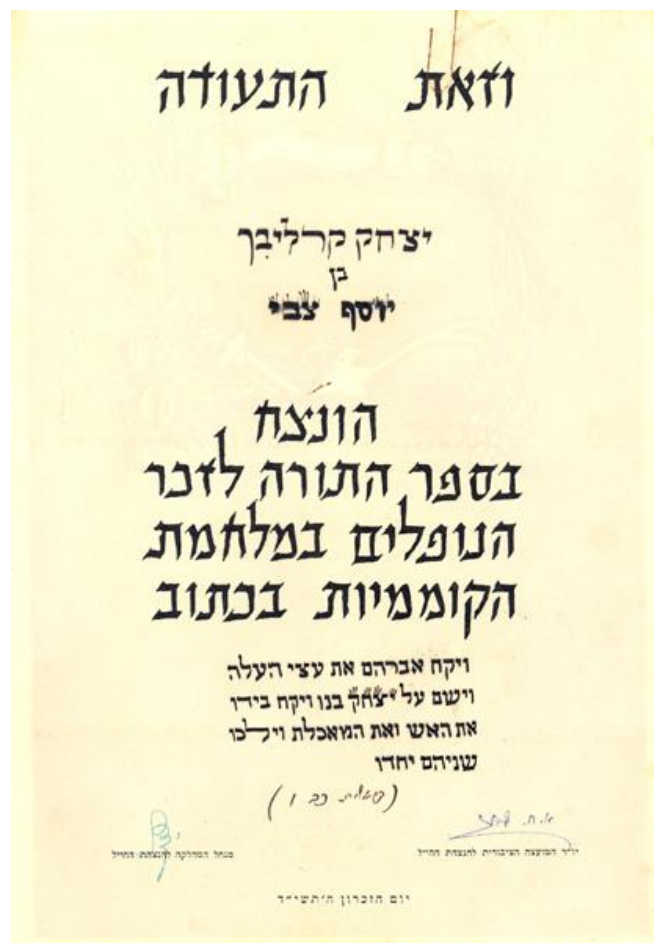
מסודר. החיילים המצריים עמדו דום והצדיעו לנופלים. דימנט זיהה וסימן כל נופל לפי סדר הקבורה שהיה ברשותו. עצמות החללים הוכנסו לתשעה ארונות והועמסו על הקומנדקרים, והשיירה העצובה והקודרת עזבה את כפר דרום ופנתה צפונה לעבר שטח ישראל.

בארץ, לאחר זיהוי מסודר של קציני הרבנות הצבאית הובא כל נופל למנוחת עולמים במקום מושבה של משפחתו או בחלקה הצבאית של בית עלמין גדול. יצחק קרליבך הי"ד, חבר קיבוץ כפר דרום, נקבר ביום כ"ח בניסן תש"ט (27.4.1949) בבית הקברות של קבוצת יבנה. ארבעת חללי מחלקת התגבורת הדתית יהויקים ויצנהויזון, אברהם ישראל, אברהם בלאט, וחיים פוקס הי"ד, נקברו בחלקה הצבאית בבית הקברות בנחלת יצחק. עמם נטמנו גם אליהו שרייבר הי"ד לוחם הגדוד ה-9 של הפלמ"ח; ואליאש והב הי"ד לוחם הפלמ"ח, חבר קיבוץ גבולות. דן כץ ("בארל") הי"ד נקבר בקיבוצו מזרע. הלל לביא הי"ד הובא לקבורה ביום השנה למותו, 14.6.1949, בקיבוצו עין חרוד. אלה התשעה שנפלו באתר כפר דרום. כאשר לשני החללים הנוספים; ראובן קמחי הי"ד, שנהרג בליל הפינוי, נקבר קבורת ארעי בניר עם וב-3.12.1950 הועבר למנוחת עולמים בבית הקברות הצבאי בהר הרצל שבירושלים. שמואל ערבה הי"ד מנחליאל שבחדרה הוכרו כנעדר צה"ל שמקום קבורתו לא נודע.

תעודות הערכה על גבורתו של יצחק

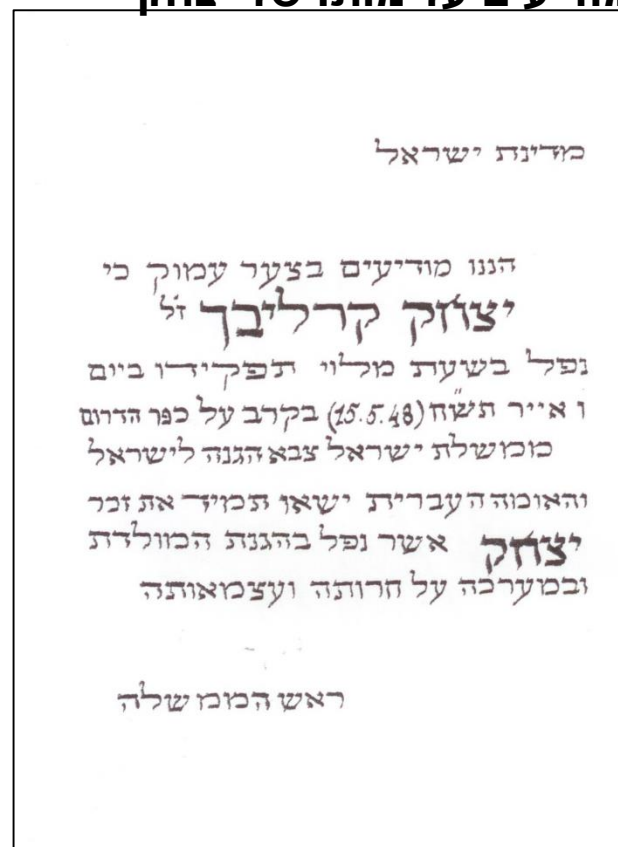
מקור:

שמו של יצחק הונצח בספר
תורה לעילוי נשמת נופלי
מלחמת הקוממיות

מקור: אתר הפלמ"ח

מדינת ישראל וראש הממשלה
מודיעים על מותו של יצחק

מקור: אתר הגבורה

יו"ר הכנסת יולי אדלשטיין, תשע"ח, 2008

מנשרים קלו מאירות גברו

יצחק קרליבך ז"ל

תעודת הערכה יו"ר הכנסת

כפר דרום כפר הגבורה לחבר כפר דרום בתש"ח יצחק קרליבך ז"ל הננו מתכבדים להעניק לך אות הוקרה על הגבורה ומסירות הנפש להצלת מדינת ישראל, במערכה על כפר דרום והגנת הנגב בתש"ח. לאות הוקרה על אומץ הלב ועוז הרוח, על האמונה והדבקות במשימה גם במצבים הקשים ביותר, שבלמו את הפולש המצרי והפיחו רוח גבורה בלוחמי הפלמ"ח וביישובי הדרום. לאות הוקרה על שזרעתם את הזרעים שהעמיקו לשורשים שהמשיכו ופרחו בכפר דרום בגוש קטיף, וגם אם נכרתו זמנית - עוד ישובו לפרוח בע"ה, ויתקיים: "ושבו בנים לגבולם". חה"כ יולי (יואל) אדלשטיין יו"ר הכנסת אורי יהודה אריאל הכהן שר החקלאות ופיתוח הכפר מרדכי (מוכי) בטר מנהל מרכז קטיף שבט תשע"ח

יצחק קרליבך

נפילתו של יצחק

מקור: הספד בעיתון ה"צופה" 08 יולי 1948 על נפילתו של יצחק קרליבך מאת גדליה נאגל

פרופסור לתולדות החסידות גדליה נאגל ז"ל היה חבר קרוב ליצחק מילדות עד שנפרדה דרכם בכפר דרום במלחמת העצמאות

ה צ ו פ ה

זכרון לנופלים

יצחק קארליבאך הי"ד

כאשר הגיעתני הידיעה המהירה כי יצחק איננו — לא יכולתי לתפשה. קשה הוא לי תאר שחבר זה, ששנים כה רבות חיננו יחד במחיצה אחת, לא אוסיף לראותו לעולם. יליד פראנקפורט על גרר מיון ועלה ארצה בשנת 1939. גדל יחד עם חבריו בכפר הי' גור הדתי, שם בילה את ילדותו ושנות ה' גוער. כאשר גמרו את שנות ההכשרה החי' ליט אף הוא כיתר חבריו והצטרף לקבוצה ויצאו לשנת הכשרה לבארות יצחק. והנה הגיע אותו יום גדול בשבילם יום י"א בתשרי רי' תש"ז, אשר בו עלו להתשיבות ויסדו את קבוצת "גחיות" בכפר דרום.

שקט היה וצנוע. לעולם לא ראיתי אותו בחברה גדולה. אהב להתבודד ולהתרכז ב' תוך עצמו. ובכל זאת היו חיוו קשורים קשר הדוק ופנימי לחיי כל החברה. עוד משנות היות החברה במוסד אי אפשר היה לתאר מסיבה או נשף בלעדיו, בקישוטיו וציוריו היה הרוח החיה בכל נשף וכך גם אחר כך בכפר הדרום היה הדר איכל בלי טעם אם טעם יצחק לא הספיק להכין את ה"פסוק" (כתובת על הקיר של חדר האוכל) בזמן הנכון. והוא התמסר לעבודה זאת והעליח בה, וכולם העריכו אותו. הוא אהב את הציור והלם פעם לצאת להשתלמות.

לא בלבד את האמנות אהב, כי אם כל לימוד. וזכרני שיחות רבות ששוחחנו יחד והוא התלבט כיצד למצא דרך יעילה להשי' תלבות עצמית. גם כאן חשב פעם לצאת לשנת לימוד נוספת.

הוא לא זכה לממש את חלומותיו. פתיל חייו נפסק אך בלבנו לא נשכחנו וזכרו יחיה אתנו לעד.

גדליה נאגל

יצחק קרליבך הי"ד

יצחק קרליבך ז"ל נולד בפנקבורט ז' מין למשפחה נאמנה אישיות וזרבי'ה. שתי' שלו שנים דקה דביב'ס מצמחי' ביופוס' שדך דרך דג'ג' וע'ג וכבר קבל' ג'יו נג'ג'ה לא המקופה, מקופה בנאצ'ים. הו'ו ט'לטל כמו רבים ברחק לחיק משפחתו למלמה לו ככם שדי.

האפריל 1939 ע'ליו יחד בחברת ילד'ס יונאי בית הימל'ים ביופוס' בפנקבורט ואך רק דהג'ונן לכפס פנ'ר בנתי' נתק'ל' בו למל'ונה. הו'ו פיה אז נור כן אחת עשרה, תל'ם ומ'נה. קשי'ם ג'פול'ים היו לו ריק'ל' דמ'רת הי'לד'ים. ה'ג'פול'ים לו'נ'ו ר'מ'ת'ר אלו ואלו ב'ג' הק'ט'נים מ'ש'די מל'מ' תאונ' הו'ו מ'פ'ש'...

עברו שנים... יצחק היה חבר-מצוי. חוק ממוין. ללא כל יצירה ממש זרה אלו יום שמחה ב'ה. לו זכר מן רב ומנה ש'ד מ'כס ק'ש'י: ה'ג'יו ידיו'ת מ'ש'נ'ת' ה' שואת אי'נ'פ'ה. אך ל'ט צ'ל'ק כי'צ'ת' י'ת'א'ש'! יום יום מ'ים צ'ומ'ה וא'מ'ר פ'ת'י' ת'ח'ל'ם, א'ל'י י'ת'ם ה' ו'ש'מ'ח ת'כ'א'ת'... י'ת'ם ו'י'ת'ר מ'צ'י'ק'ם א'לו ד'בי'מ'ת' ו'ע'ג ח'מ'יו ל'ק'מ'יק'ו'ב' י'ת'א'י'ב'ם. ר'מ'ת' ח'ט'א'ן א'ז נ'צ'ו. י'ל'ד'ים ה'י'נו וא'נ'ר'י'ם מ'ט'ד'נו.

עמוד מתוך שני עמודים מאת גדליה נאגל המספר את קורותיו של יצחק

סיפורו של יצחק

מקור: מתוך הספר כפר דרום כפר הגבורה

יצחק קארליבאך הי"ד.

אחרי 9 בנובמבר 1939, בבית היתומים בפראנקפורט דמיין, כאן נפגשתי בראשונה עם יצחק. ילד קטן, שמנמן, שטרם הגיע לגיל בר-מצוה. בן למשפחה שהעמידה רבנים ומורים לרוב, אנשים שהיו בימיהם מעמודי התווך של היהדות החרדית בגרמניה.

מפראנקפורט עלה יצחק לארץ, עם עוד 35 ילדים, ונכנס לכפר הנוער הדתי לבית-הילדים. לא יצאו ימים מועטים עד שכל הכפר הכירו. הוא שונה מיתר הילדים. לא התחבר אליהם. לא הירבה להשתתף במשחקים ולא התרועע עם הילדים. בדרך-כלל, מצוי היה בחברת ילדים קטנים ממנו, הוא עצמו ילד חלש ולא זריז. מכאן הרגשת נחיתותו. אך לעומת זה היה ילד שקדן ומצליח בלימודיו.

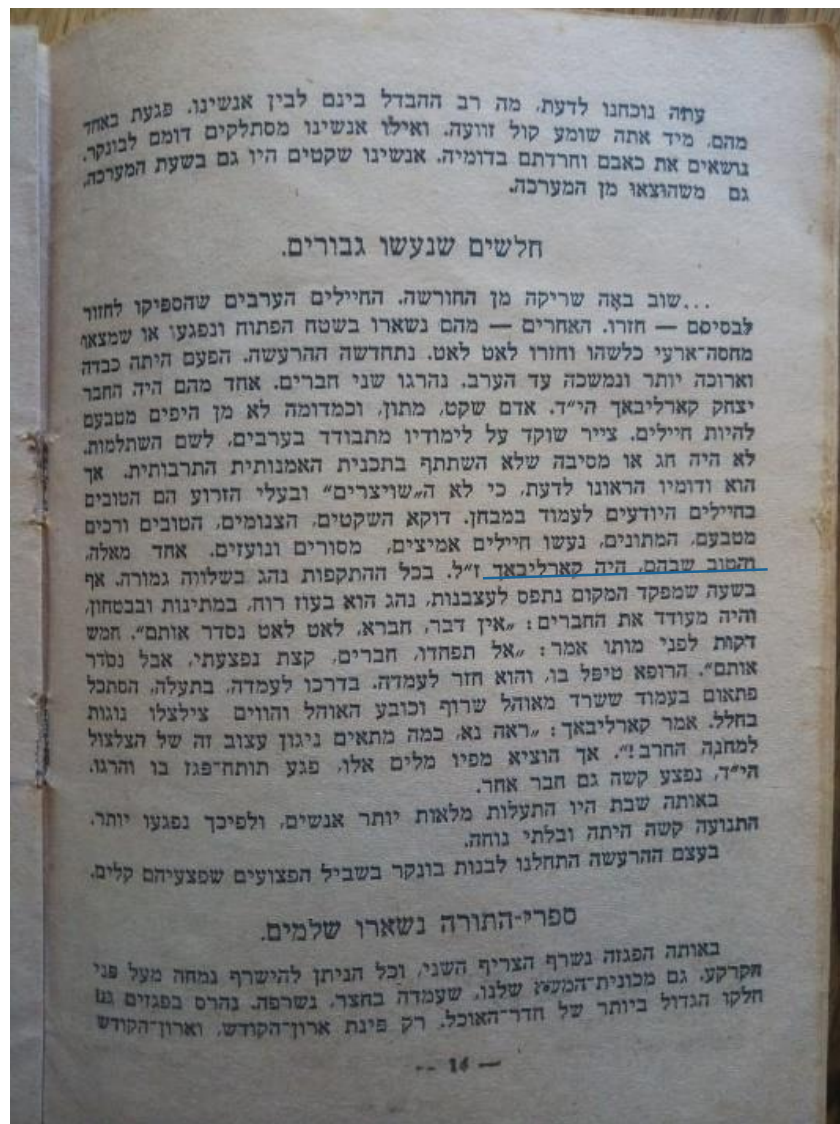
בבית הילדים עבר יחד עם כל קבוצתו ל-"בית הצעירים", היא הקבוצה המכינה לקבוצת הנוער. בה התחיל לעבוד בענפי-משק שונים. בעבודה לא הצטיין ביותר. אך גישתו לכל עבודה היתה חיובית. בפרק-זמן זה ניתנו לקבוצתנו שיעורים שונים גם מחוץ למסגרת הלימודים הרגילה. ההשתתפות לא היתה חובה. אך יצחק השתתף. בעיקר התעניין בחוג הטכני. את רוב שעות-הפנאי שלו בילה בקריאה ובלימוד. יומם ולילה יושב היה על ספריו. לא מוציא אף רגע לבטלה.

אותם הימים התחיל לומד ערב-ערב פרק תהילים ולא פסק ממנהגו זה. יצחק היה אדם עקיב מאוד. מקבוצת הצעירים עבר לקבוצת הנוער (מחזור ה'), שיצא אחרי-כך להתישבות בכפר-דרום). בפרק-זמן זה נתבססו השקפותיו הדתיות. כן מצא את דרכו בעבודה. מלאכת מסגרות לקחה את לבו. אך הוא רצה להשתלם גם בציור ובקישוט. לא יתאר נשף בלי ציוריו וקישוטיו של יצחק. ציורי סטאטיסטיקה או פסוקים כתובים בציורי-גיר, או קאריקטורות, ולא לנשפים בלבד צייר. הוא שקד להשלים ידיעותיו במקצוע זה. לא לשם הנאת עצמו, אלא כדי לשפר וליפות בכך את סביבתו. הוא היה אחד החברים שעברו שנת-הכשרה בכארות-יצחק, נכנס לגרעין בכפר-דרום. מרצונו להיות בקבוצה, אף שהיה מתבודד מטבעו. אהב

היי חברה ושיתוף ושאף להבנה שלמה עם כל חבר. ישראופי היה. שוא שקר ותרמית והיה שוחר צדק ואמת.

במחצית השנה האזורונה חל בו שינוי ניכר. הוא התקרב יותר ויותר לחברים. שוב לא התבודד עם נפשו. כיון שמרצים לא יכלו להגיע לכפר-דרום, נטל יומה בידיו ומדי שבת בשבתו לימד את פרשת השבוע. חבריו הקשיבו לדבריו. כי אמנם יפים ומעניינים היו שיעוריו.

בשעת ההתקפה על כפר-דרום הצטיין מאוד באומץ רוחו, מרצו ושלות-נפשו. איש לא פילל. שדוקא יצחק, זה השקט והמתון, יצטיין כל כך בשעת הקרבות. הוא אשר עודד את חבריו: "אין דבר, חבראי. עוד נראה להם. אין להתיאש". רגעים מספר לפני מותו, בעברו בפעם האחרונה לפני מקלט בית-החולים. והוא נפצע קל, ומסרב להשתחרר מתפקידיו. אמר: "אני אומר לכם: יהיה טוב, ובעזרת ה' ננצח". אז בא הרגע המר והנמהר. פגז מרגמה פגע בו ושם קץ לחיים טהורים צעירים ויפים אלו. רק כבן עשרים וחצי היה במותו. ה' ינקים דמו.

עשה נוכחנו לדעת, מה רב ההבדל בינם לבין אנשינו. פגעת באחד מהם. מיד אתה שומע קול זוועה. ואילו אנשינו מסתלקים דומם לבונקר. נושאים את כאבם וחרדתם בדומיה. אנשינו שקטים היו גם בשעת המערכה. גם משהוצאו מן המערכה.

חלשים שנעשו גבורים.

...שוב באה שריקה מן החורשה. החיילים הערבים שהספיקו לחזור לבסיסם — חזרו. האחרים — מהם נשארו בשטח הפתוח ונפגעו או שמצאו מחסה-ארעי כלשהו וחזרו לאט לאט. נתחדשה ההרעשה. הפעם היתה כבדה וארוכה יותר ונמשכה עד הערב. נהרגו שני חברים. אחד מהם היה החבר יצחק קארליבאך הי"ד. אדם שקט, מתון, וכמדומה לא מן היפים מטבעם להיות חיילים. צייר שוקד על לימודיו מתבודד בערבים, לשם השתלמות. לא היה חג או מסיבה שלא השתתף בתכנית האמנותית התרבותית. אך הוא ודומיו הראונו לדעת, כי לא ה"שויצרים" ובעלי הזרוע הם הטובים בחיילים היודעים לעמוד במבחן. דוקא השקטים, הצנומים, השובים ורכים מטבעם, המתונים, נעשו חיילים אמיצים, מסורים ונועזים. אחד מאלה, הטוב שבהם, היה קארליבאך ז"ל. בכל ההתקפות נהג בשלווה גמורה. אף בשעת שמפקד המקום נתפס לעצבנות, נהג הוא בעוז רוח, במתינות ובנחשון. והיה מעודד את החברים: "אין דבר, חבראי, לאט לאט נסדר אותם". חמש דקות לפני מותו אמר: "אל תפחדו, חברים, קצת נפצעת, אבל נסדר אותם". הרופא טיפל בו, והוא חזר לעמדה. בדרכו לעמדה, בתעלה, הסתכל פתאום בעמוד ששרד מאוהל שרוף וכובע האוהל והווים צילצלו נוגות בחלל. אמר קארליבאך: "ראה נא, כמה מתאים ניגון עצוב זה של הצלצול למחנה החרב!". אך הוציא מפיו מלים אלו, פגע תותח-פגז בו והרגו. הי"ד, נפצע קשה גם חבר אחר.

באותה שבת היו התעלות מלאות יותר אנשים, ולפיכך נפגעו יותר. התנועה קשה היתה ובלתי נוחה. בעצם ההרעשה התחלנו לבנות בונקר בשביל הפצועים שפצעייהם קלים.

ספרי-התורה נשארו שלמים.

באותה הפגזה נשרף הצריף השני, וכל הניתן להישרף נמחה מעל פני הקרקע. גם מכונת-המעצ שלנו, שעמדה בחצר, נשרפה. נהרס בפגזים גז חלקו הגדול ביותר של חדר-האוכל. רק פינת ארון-הקודש, וארון-הקודש

פינת הנצחה "מצפה יצחק" לזכרו של יצחק בפדואל

המבנה לפינת הריענון לחיילים נתרם לזכר

טוראי

קרליבך יצחק ז"ל

יצחק בן יוסף-צבי (הירש) ורבקה (לבית פרנטרוג), נולד בשנת תרפ"ח (1928) בעיר פרנקפורט על נהר מיין, גרמניה, נצר למשפחת רבנים מעמודי התווך של היהדות החרדית בגרמניה. לאחר השואה היה חניך בבית היתומים היהודי בפרנקפורט.

עלה לארץ במסגרת "עליית-הנוער" בשנת 1939 והחל ללמוד בבית-הספר הזקלאי שבכפר הנוער הדתי בכפר חסידים. השתייך לתנועת "בני-עקיבא". בסיימו את בית-הספר, בשנת 1945, הצטרף לקבוצת בארות יצחק להכשרה לשנה אחת ומשם יצא עם חבריו להיאחזות בקרקע המולדת ויסדו את קבוצת "נתיבות" בכפר דרום.

היה שקט וצנוע, אך חייו היו קשורים קשר הדוק בחיי החברה כולה. נוהג היה לעסוק בעבודות מסגרות, בקישוטים ובציורים ומלאכת קישוט חדר-האוכל של הקיבוץ בכל חגיגה או נשף היתה לו לחוייה. היה תלמיד שקדן, ואהב את הלימודים. התכונן לצאת לשנת-לימוד נוספת, אך לא זכה לממש שאיפה זו.

החיים בקיבוץ קרבוהו לחברה וכאשר הישוב היה במצור ארוך, נטל יוזמה והחל ללמד מדי שבת את פרשת השבוע. ככל שהחמיר המצב בכפר דרום התגלה יצחק בגדלות רוחו, חבריו הופתעו לגלות שיצחק הצנוע, השקט והמתון ניחן באומץ לב נדיר. הוא בלט בלחימה, עודד את חבריו בשעות הקשות, והיה זה שפגע בטנק המצרי בקרב הלילי ב-13 במאי.

למחרת הכרזת המדינה, ביום שבת, ו' באייר תש"ח (15.5.1948), פלש צבאות המצרים לגבולות הארץ וכפר דרום הותקף קשות. בקרב הגדול, יצחק נפצע קלות, המשיך להלחם ואז נהרג מפגיעה ישירה של פגז מרגמה. יצחק היה החלל היחיד מאנשי קיבוץ כפר דרום. רגעים מספר לפני מותו, בעוברו ליד מקלט בית-החולים, והוא פצוע קל ומסרב להשתחרר מתפקידיו, אמר: "אני אומר לכם: יהיה טוב, ובעזרת ה' ננצח".

היה בן עשרים במוותו. נקבר זמנית בכפר-דרום וביום כ"ח בניסן תש"ט (27.4.1949) הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בקבוצת יבנה.

מבנה זה נתרם לכבודם של אנשי כפר דרום שעמדו בגבורה יוצאת דופן במצור ובהתקפות חוזרות וגשונות כשמונה חודשים, לזכר יצחק קרליבך ולזכר כל הלוחמים שמסרו נפשם בהגנת כפר-דרום.

ה' יקום דמם.

**ראיון וידאו עם אברהם דיאמנט ז"ל שמספר על יצחק קרליבך
אוגוסט 2016 לקראת חנוכת "מצפה יצחק" בפדואל
מראיין: מיכאל רייש**

אברהם שהוזמן לחנוכת המצפה לא יכל להגיע עקב מצבו

הבריאותי ועל כן קיים ראיון מצולם אודות יצחק

[חלק א'](#)

[חלק ב'](#)

סרטים אודות תולדותיו של כפר דרום וסיפור גבורתם של לוחמיה הופקו על ידי מדרשת התורה והארץ

הפנייה ל 2 סרטים שנתקבלו ממדרשת "התורה והארץ" של כפר דרום באדיבותו של אשר מבצרי -

"לפני כשנתיים נערך בכנסת טכס מיוחד לציון 70 שנה לשרשרת הגבורה מכפר דרום בתש"ח

והיה זה אירוע ממלכתי מיוחד ומרגש בו חולקו תעודות הוקרה מיוחדות ללוחמי תש"ח